Andrei Gaceff - Ziua si locul primului refuz

Abia mult mai târziu am aflat veşti despre prietenul meu Garrot, când într-un mic ziar semiautomat din provincia Santa Felix s-a scris despre necazurile unor localnici (zombi) pe când încercau să se îndepărteze de casa celui responsabil de ei. Ce ne-am face fără un necromant?

O cameră de supraveghere (aparţine ziarului) se află pe acoperişul unei magazii. Din punctul ei de vedere, plouă. Plouă tare, iar un cadavru şaten stă în tinda casei alăturate, dar este cu mâna pe clanţă.

*

De data asta, Mermite chiar că o să-i spună că nu-i bun de nimic, fiindcă în curte este o băltoacă mare lângă şopron; e acolo de două zile. Deocamdată, Sans nu se poate ocupa de ea, pentru că el stă în casă, iar afară încă mai plouă, vine apă de pe toate acoperişurile, e dezgustător. Chiar statul în casă este probabil o boroboaţă (plus că dintr-o cameră lipsesc toate tablourile), acceptabilă numai câtă vreme Mermite lipseşte, fiind plecată cu butoiul de spălat haine.

Adevărul este că în timp ce Sans stă pregătit cu ligheanul în pridvor, gata să iasă imediat ce încetează ploaia, se întreabă ce şanse are tabloul de Toni Tapies lângă râu, în iarbă, cu faţa în sus.

Gata. Nu se mai aude pic-pic şi nici nu mai înţeapă nimeni cu acul ochiurile de apă, s-ar zice că afară e în ordine. Sans apasă repede clanţa şi aleargă la băltoaca îngrijorătoare. Nu i se vede fundul, dar nici prin geamurile şopronului nu se zăreşte nimic, şi asta nu înseamnă mare lucru. Păcat totuşi că nu au cheia de la casa aceea lungă. În fine, Sans îşi umple ligheanul cu apă din baltă, se gândeşte un pic, apoi iese pe poartă.

Firește, săracul Lème şade tot pe partea cealaltă a drumului, lângă un pomişor pe care îl adoră. Stă în fund şi citeşte în mod repetat textul de pe tăbliţa cea mai apropiată: “Smochin plantat pe data de…“, dar pe Sans îl depăşeşte chestiunea datelor calendaristice; „Se aşteaptă să facă fructe în optsprezece luni.”

- Bine, hai varsă ligheanul la rădăcină, încuviinţează Lème.

Sans toarnă încetişor, având grijă de sandalele lui (nu a încercat niciodată să poarte ciorapi), însă apa se scurge din vârful moviliţei în care stă înfipt smochinul şi îi înmoaie lui Lème turul pantalonilor.

- Ai idee, oare cât mai am de aşteptat fructele? încearcă Lème să nu facă prea mult caz că acum un inel de apă îl desparte de pomişor şi trebuie să stea mai departe.

- Habar n-am, dar vezi?, apa nu intră în pământ. Ce-o să ne facem cu atâta ploaie?

Privind la pantalonii uzi ai lui Lème, Sans îşi aminteşte că trebuie să urineze de urgenţă. În casă nu a îndrăznit, se ţine de câteva zile, bănuind şi că butoiul de spălat nu va apărea o vreme, fiindcă Mermite călătoreşte cu el.

Aşadar, intră în curte şi face pipi în spatele casei; urina se întinde întrucâtva, să zicem în formă de cârlig, însă nu se scurge în pământ. Noroc că, nemâncat fiind, Sans nu are şi alte nevoi, mai mari. Îşi pipăie burta şi îşi aranjează pantalonii ca să nu îl strângă.

La casa vecină locuieşte Rheu, adică pe acolo s-a aciuat, dar nu i-a mai dat bună-ziua de când cu jumulirea ierburilor ca în tablouri. Rheu nu pare să fie acasă azi, s-ar vedea, fiindcă el doarme numai afară. Sans se urcă pe sală, pe mormanul de buşteni puşi acolo, dar nu, Rheu chiar nu se zăreşte.

Treaba e că Rotherite îi chemase pe amândoi la tarlaua ei, la cartofi şi porumb, să o ajute. Probabil însă că acolo încă bălteşte; Sans se gândeşte puţin şi se hotărăşte să se ducă la câmp mâine.

Revine în prima cameră a vilei, se aşează aproximativ la locul lui obişnuit, la colţ, şi priveşte în jos. Noaptea târziu, la o mişcare de-a lui (fiindcă totuşi a înţepenit şi îşi îngăduie o răsucire), cineva vine şi plescăie foarte aproape de el, dar Sans ţine tot timpul capul plecat în colţul lui, să nu deranjeze. Iar de la un moment dat încolo, are senzaţia că nu reuşeşte să mai vadă decât praf dansând în roiuri înaintea ochilor săi ficşi, un praf ieşit tocmai din ochi.

Ziua următoare: băltoacele s-au micit, nu au dispărut. Miros urât. Un pui de cireşar îşi scoate fundul dintr-o scorbură şi se găinăţează afară; este o mică nenorocire, iar Sans are senzaţia că i-ar veni să facă la fel. Încetul cu încetul, toate astea vor fi o problemă, pişu, caca şi aşa mai departe.

În curte sunt fire de iarbă peste tot – nu este exclus ca Rheu să se fi răzbunat sau să fi încercat să reproducă în iarbă încă un tablou din memorie şi să-i fi jumulit toată curtea, deşi ar fi prima oară când Rheu intră la el neinvitat.

Sans nu se poate decide cum să rearanjeze iarba. Vântul o suflă peste tot, este mai rău decât cu strânsul părului cuiva proaspăt tuns.

În fine, iese să meargă la câmp la Rotherite. Îl salută în trecere pe Lème, dar el e cu spatele la stradă, îndeasă ceva, moşmondeşte la pomişor. Îl zgâlţâie bine, îi scutură coroana, şi se pune întrebarea ce l-a apucat, însă acum Lème este cu totul şi cu totul secretos, ba chiar e deranjat de orice privire şi nu vorbeşte.

Până la terenul unde Rotherite cultivă cartofi nu este mult de mers, dar e destul ca Sans să întâlnească iarăşi iarbă, ajunsă pe şosea şi suflată în toate direcţiile. Marginile drumului sunt puţin golaşe, altfel de unde să fi venit toate smocurile astea gata-gata să-i pună piedică?, aşa că Sans merge greu şi se opreşte des să-şi descurce sandalele. Între degetele lui de la picioare se fac cocoloaşe, iar senzaţia nu-i deloc plăcută. Se simte din ce în ce mai murdar.

Şi pe tarlaua lui Rotherite bineînţeles că au mai rămas băltoace, te şi miri că nu orăcăie. Porumbul este aplecat, aproape culcat. Se vede Rotherite descumpănită, în mână cu cartofi cruzi.

- Au ieşit singuri. Cuiburile de cartofi nu vor să stea îngropate.

- Dă-mi şi mie sapa.

- Nu încerca să-i vâri într-o băltoacă. Din experienţă îţi spun că acolo nu le merge bine.

Dintr-odată, se opreşte vântul. Tot porumbul tremură pentru ultima oară, apoi fiecare plantă cade pe unde apucă.

- Ai mai văzut vreodată băltoace curate?

- Nu. La mine în curte sunt precum ceaiul.

- Şi nici n-ai cum să te speli – probabil că Rotherite se simte cel puţin la fel de murdară ca el – , pentru că Mermite ţine butoiul ocupat, cine ştie unde l-a dus.

Şi ca să schimbe subiectul, Sans apucă sapa şi loveşte de câteva ori în pământ, ici-colo, de probă.

- Trebuie să dai mult mai tare, dar ai grijă. Am încercat şi eu.

Sans preferă să lovească mai de jos, de aproape, de mai multe ori la rând, deşi nu-şi aminteşte de la cine a învăţat asta. Face doar mici crăpături şi zgârieturi, nu reuşeşte nici să sfărâme nişte bulgări. Insistă, dar e periculos – din câte ştie el, asta e singura sapă din localitate. Îi vin în minte cartoane de ouă, şi-atunci, gândind mai departe, poate ar fi suficient să facă în pământ câteva adâncituri, câte una pentru fiecare cartof.

- Nu, precizează Rotherite, e nevoie să fie îngropaţi complet.

După o duzină de locaşuri pentru cartofi, Sans este năduşit tot. A venit zăpuşeala, iar asta e bine măcar pentru că înseamnă că băltoacele or să se evapore. Curios, cocorul văzut la deal aterizează şi pe terenul lui Rotherite. Rămâne într-un picior şi îi observă, dar ce ar putea aştepta de la ei? În niciun caz recolta.

- Hai, du-te să faci altceva, intervine Rotherite imediat ce îi vede sânge la degete.

- Dar cum să te las la primul cuib de cartofi, să o şterg şi să reapar mâine-poimâine ca să-ţi cer de mâncare?

- Deocamdată ţine-ţi degetul strâns şi pleacă. Haide, fugi!

Acest sfat nu se poate urma, ar fi atât de periculos să alerge în sandale prin vârtejurile de iarbă, care uneori acoperă hârtoapele din asfalt. Acolo Sans e mereu aşteptat să calce greşit, Sans detestă hârtoapele umplute cu iarbă.

Iar împreună cu iarba, urăşte şi norii.

La cum traversează umbrele norilor strada, Sans ar spune că ei merg să plouă altundeva. Însă ce contează că nu va fi plouat de norii fix de deasupra în acel moment? Sunt destui nori pentru întregul pământ, blestemaţii.

Sans urmează linia drumului către casă, atent la picioare, până imediat după curbă, când are o senzaţie stranie, senzaţia de staţie. Fireşte, nu-i nimic în acel loc, nu-şi explică de ce i-a venit să se oprească şi să se aşeze, iar apoi să privească în lungul străzii. Nu îşi poate aminti cu exactitate semnificaţia cuvântului *staţie*.

Mişcă ceva în spatele lui: este un pom care se apleacă. Sunt mai mulţi pomi înclinaţi, ameninţă să bareze de mâine drumul. Nu-i de joacă cu ce se petrece în aceste ultime zile, iar lui Sans i se pare deodată important să recupereze tablourile abandonate la deal, când a apărut sonda de petrol, a căzut din cer, serios!, iar el şi Rheu au rupt-o la fugă, întrerupându-şi pictura în iarbă.

Merge aşadar un pic mai repede, sigur că desculţ ar fi şi mai iute, dar aşa ceva este exclus; o apucă pe poteca spre râu şi se gândeşte cu groază la apă. Nu se miră să-l găsească pe Rheu aproape de vad, ba este foarte încântat, fiindcă Rheu are cu el acei tabureţi cu care au mai traversat râul o dată. Încă o pasăre cu picioroange păşeşte prin apropiere; se ascunde de ei în stufăriş, deşi probabil că ştie că nu poate zăbovi acolo dacă nu vrea să leşine iradiată.

- Sonda încă mai lucrează? se interesează Sans.

- Pompează, da. O auzi de-aici.

Sans nu înţelege întotdeauna ce spune Rheu, şi e posibil ca acelaşi lucru să fie valabil şi invers, fac treabă împreună doar cu îngăduinţă din partea amândurora. În zilele astea, niciun cuvânt nu mai cheamă automat în minte o imagine clară, ci doar senzaţii vagi.

- Am nevoie de scaunele tale. Pânzele lui Mermite au rămas acolo, ştii.

- Nu sunt ale ei.

- Trebuie să le pun urgent la loc, ca sufrageria să fie cum a fost. Mi-e teamă să schimb lucrurile în vilă, să le afectez…

- Păi… nu mai dormi înăuntru.

- Asta nu ştiu dacă contează, minte Sans. Hai, pune tu primul taburet în apă.

Figura lui Rheu este tot o nehotărâre. Apucă un scaun răsturnat, dar parcă nu e în stare să-l ridice. Atunci Sans întinde braţele către el, ca să-l încurajeze. În fond, Rheu a rămas doar în maieu, absolut toate celelalte rufe ale lui s-au dus la ploaie sau la spălat.

- Îmi poţi împrumuta astă seară pantalonii tăi? În caz că plouă iarăşi…

- Poftim, ţine-i de pe-acum.

Sans îşi doreşte neapărat ca Rheu să traverseze apa cu el, spre schelele acelea care pompează. Pune el primul scaun în apa râului, se suie pe el şi se răsuceşte spre Rheu, cerându-l pe

celălalt. Cât Sans mută scaunele în vad şi tot trece de pe unul pe celălalt, într-adevăr stârcul bate din aripi şi părăseşte râul, avântându-se spre deal. Probabil că stuful s-a lăsat peste el, dând să-l acopere; acum că el a zburat de-acolo, firele de stuf s-au culcat pe apă şi sunt purtate altundeva, râul are grijă de ele, dar şi să îşi păstreze liberă calea.

Când Sans ajunge pe celălalt mal, Rheu n-a terminat de probat pantalonii primiţi. Suflecă întâi un crac, apoi şi pe al doilea; trece prin vad în goana mare, fără să se stropească exagerat.

Împreună, urcă un pic; deocamdată nu este totuşi o pantă serioasă, sunt doar la poalele dealului. Da, sonda se mişcă neîntrerupt, seamănă cu o jucărie în formă de răţuşcă montată la o tăviţă de unde se tot adapă. Zgomot face cam ca o bicicletă, deşi nu întocmai – se mai aude când şi când ceva enorm alunecând pe o sârmă, asta este senzaţia.

Este uimitor: tablourile mai există, se pot zări la doi paşi de schele, şi fiindcă sunt făcute teanc. Nenorocirea este că până acolo mai e atâta şi atâta iarbă, mult mai înaltă aici decât în curţi sau la stradă. Poftim, deja simt amândoi că s-au încâlcit – e toată ieşită din pământ.

Înaintează încă niţel, din ce în ce mai greu, pentru că nu pot zburături iarba pur şi simplu, e nevoie să o dea încetişor în lături. Câteodată calcă pe ea, numai că nu-şi pot permite asta des, căci iarba emană leşin.

- Uite, forme de vârtej în iarbă. Tu-ţi mai aduci aminte cum bate vântul aici…

Rheu are perfectă dreptate. În orice moment, vântul ar putea începe să răscolească tot. Sans încearcă să nu piardă din ochi pânzele pictate, deşi ghemotoacele şi şuviţele verzi de la picioare îi dau permanent de furcă; este atent şi la vâjâitul sondei, căci ar putea ascunde avântul unui curent de aer.

- Începe, îl anunţă Rheu şi îl trage de bluză.

Apoi nu se mai înţelege mare lucru, probabil că nici Rheu şi nici pompa nu şuieră într-un asemenea hal; fiecare vede faţa celuilalt numai din când în când şi doar în fâşii. În rest, trec fire de verdeaţă, iar siluetele lor sunt haşurate de paie. Vântul le-a ridicat de pe jos, iar Sans şi Rheu nu mai au dubii că iarba a ieşit toată.

Rheu nu cutează să o ia la fugă primul; se lasă uşor pe vine şi se ascunde sub braţe, ori poate că aşa respiră mai bine. Cu blândeţe, Sans îl împinge cu sandaua, a renunţat la picturi şi vrea şi el să se care de acolo.

Aleargă la casele lor, unde Rheu se refugiază la gard, lipit cu spatele, iar Sans la colţ în sufrageria vilei, se întreabă dacă doar i s-a părut că şi pomii din curtea lui sunt aplecaţi rău. Până să adoarmă, ceea ce e întotdeauna dificil pe lumină, plănuieşte ca mâine să îi îndrepte neapărat cumva.

Când simte că s-a luminat de zi îndeajuns, Sans îndrăzneşte să ridice privirea spre ferestre – sunt ca şi baricadate de meri. Nu-i niciun moment de pierdut, trebuiesc proptiţi imediat.

E greu de spus cât au dormit azi noapte vecinii; când Sans iese din casă, Rheu se ţine cu mâinile de stâlpi ca să ajungă să urmărească peste gard uşa vilei, iar Lème strânge cu

amândouă mâinile smochinul pe care-l păzeşte, altfel probabil că n-ar sta drept, fiindcă rădăcina i se vede pe afară, ca o codiţă.

- Veniţi în grădină şi ajutaţi-mă cu pomii.

Lème nu se uită încoace, dar răspunde întrucâtva înţelegător:

- Îmi pare rău, nici al meu nu stă singur.

- Offf…

Se vor ocupa întâi de al lui Lème, îl vor rezolva cu nişte şipci. La început, cred că unele de la o lădiţă sunt suficiente, numai că smochinul are deja coroană şi mai e şi uşor strâmb, găseşte câte o parte pe unde să se răstoarne. Lème nu a mai fost nicicând atât de încruntat, şi-atunci Sans rupe bucăţi dintr-o uşă care se sprijinea de şopron şi mai vine şi cu ghemul de sfoară.

A fost atât de anevoios, şi nu au pus pe picioare decât un copăcel.

Lui Sans îi pare bine să o vadă pe Rotherite venind, deşi le aduce tot veşti proaste. Plimbă în poală cartofiori verzi.

- Cred că s-a sfârşit. Solul scuipă afară tot. Ştii, cartofii puşi de tine au ieşit, nici nu am apucat să plec de la câmp…

- Cu-atât mai mult trebuie să ţinem pomii. Rheu, să rupem gardul.

Nimeni nu mişcă. Dar fiindcă este privit, Rheu comentează:

- Nu se poate.

- Îţi dau eu voie.

- Nu este al tău.

- Avem alternativă: să-i căutăm pe proprietari şi să discutăm cu ei. E bine?

Rotherite îşi descarcă poala în mijlocul lor, iar cartofii cad ca nişte pietricele.

- Nu. Rupeţi gardul.

Din nou cocorul. Nu neapărat acelaşi, dar sunt şanse foarte mari să fie aşa. S-a lăsat tocmai lângă smochinul de-abia părăsit de Lème, care se încruntă iarăşi. Întinde arătătorul înspre pasăre, dar ea nu face nimic. S-a fixat într-un picior, paralel cu pomişorul, şi stă cu ciocul spre deal, ceea ce înseamnă că se uită la ei.

Sans nu mai aşteaptă, poate dintre ei toţi el e cel mai insensibil vizavi de proprietatea particulară, pune mâna pe prima şipcă de la gard şi trage de ea. Oho, o să trebuiască să o hâţâne mult, fiindcă, nimic ieşit din comun, el este mic şi slab.

Poate că Rheu îi este profund îndatorat pentru pantaloni, altminteri nu se explică cum de trage şi el, cel mai conformist, de gard. Delicat la început, însă ştie ce are de făcut şi smulge, eliberează primul lemn cam o dată cu Sans. Îl ţine şi se apleacă să examineze ceva pe pământ:

- Poftim, nu-i uşor să mai intri la loc.

Se referă la o râmă lungă. Viermele forează fără spor şi se zbate; se va usca în curând.

Toţi patru grăbesc atunci lucrările. Cu câte un lemn în mâini, fug să proptească trunchiurile merilor. Când aleargă aşa, parcă s-ar pregăti pentru sărituri cu prăjina.

- Te gândeşti un pic la ce mă gândesc şi eu? îl întreabă Sans pe Rheu în timp ce sprijină un pom direct de gard, fiindcă este deja prea aplecat într-acolo şi nu se poate face altceva pentru el.

- La râma asta care a eşuat?

- Nu numai. La ce ar putea urma după ea, poate chiar mâine. Probabil că furnicile încă izbutesc să rămână în pământ, dar oare cât or să mai reziste şi ele? Îţi închipui cum o să fie când vor veni să stea toată ziua la suprafaţă, cu noi…

Rotherite nu pare îngrijorată, Rheu însă este transfigurat.

- Cum or să ne mai ocolească atunci?

- Dumnezeule!…

- Despre cine vorbeşti?

- Nu-mi amintesc. Mi-a rămas ca un tic. Scuză-mă.

Când îşi ridică privirea, Rheu se sperie şi pentru că nu a mai rămas mare lucru din gard.

- Pot să te rog să lăsăm măcar câteva scânduri? Uite aici, la mijloc.

- Cum doreşti. Mi se pare că am întărit destul proptelele copacilor, iar ce am mai putea folosi de la gard nu cred că o să ajute prea mult.

Rotherite îşi curăţă unghiile cu şorţul după ce a scormonit la rădăcinile merilor.

- Credeţi că astăzi este ultima zi?

Tocmai când Sans şi Rheu păreau că s-au înţeles şi s-au liniştit… Nu au ce să facă, nu o pot ignora, se întorc şi se uită la Rotherite.

- Sans, te rog intervino.

Lème a spus asta; el tocmai umpluse ligheanul la băltoaca aceea fără fund şi se pregătea să se întoarcă la smochinul lui de vizavi. Adevărul este că toate ochiurile de apă tulbure din curte aşteaptă să audă ceva de la Sans în situaţia asta.

- Te rog şi eu, imploră Rheu.

- Cred că…

Ultima zi… Nu ar fi prima oară când le trece prin cap că azi se termină totul. Dar adevărul este că ei s-au obişnuit să le meargă din ce în ce mai rău. Şi-atunci…

- Cred că este cea mai potrivită zi să curăţăm de buruieni şinele de la gară.

- Bine, dar acolo sunt şi ciulini.

- Tocmai. E şansa noastră să-i scoatem – dar eu sper că n-o să avem altceva de făcut azi decât să-i dăm la o parte – şi să vedem în lungul căii ferate, în depărtare.

- Ăştia cât de înalţi erau? Faţă de mine. Mă depăşesc?

Ca de obicei, Rheu se îngrijora primul.

- Sigur. Dar o să mai conteze asta când o să-i găseşti culcaţi?

Pentru o clipă, Rheu zâmbeşte. Este prima lui victorie împotriva ciulinilor, chiar dacă e dependent de imaginaţia lui Sans.

- Nu ştiu ce să spun, eu voi veni mai târziu, hotărăşte Lème.

Frânge o scândurică până face mai multe, apoi iese pe poartă cu acel mănunchi la subraţ. În trecere, se uită în şanţ să se convingă că într-adevăr o cioară a picat acolo acum câteva clipe, că asta a fost bulgărele negru căzător, bulgărele negru împănat, după care propteşte şi noile bucăţele de lemn de copăcelul lui, de jur împrejur, ca şi cum ar pregăti un foc. E adevărat că, în lipsa lui, smochinul se aplecase spre şosea.

- Mergi tu înainte, îl roagă Rotherite pe Sans. Spre gară.

Sans şi Rheu ies pur şi simplu, dar se vede că pe şosea s-a aglomerat deja îngrozitor de multă iarbă. Îşi fac socoteala că, dacă ar aştepta să le cureţe şi să le deschidă vântul drum împingând câte un ghemotoc într-o parte şi lăsându-i pe ei să se mute acolo, ar dura teribil de mult să ajungă la gară.

Revin în curte şi ridică fiecare câte o scândură. De altfel, acum este şi Rotherite gata, a strâns în şorţ toţi cartofiorii şi poate să se ţină după ei, cu condiţia ca ei să debaraseze şoseaua de verdeaţă.

Este foarte probabil ca acel băiat pe care Sans nu-l simpatizează deloc să se fi ivit doar pentru că i-a auzit râcâind şi fâşâind la drum.

- Fii puţin atentă la el. Imediat ce vorbeşte, o avertizează Sans pe Rotherite.

- Şi ce să văd? Ce tot ai cu el? Cum îl chema?…

- Nu ştie.

Acum băiatul s-a apropiat destul ca să li se adreseze.

- Aveţi ceva bun de mâncat?

- Merită să ţi se facă rău de la mâncare? îl întreabă Rotherite fiindcă vede că stă cu ochii pe şorţul ei.

- Haide, lasă-ne să trecem, spune Sans.

- Până la urmă cum te cheamă? mai întreabă Rotherite.

- Mă necăjiţi dinadins acum.

- Ei bine? nu se lasă Rotherite.

Sans nu vrea să se supere nimeni iremediabil aici şi nici să rămână în impas, aşa că mai spune o dată:

- Mermite zicea că seamănă cu Dante.

- De parcă pe Dante l-am cunoaşte. Şi ce gros îmbrăcat eşti! Cum te suporţi? Tu nu dai nimic la spălat?

Rotherite se referă însă la o simplă pereche de pantaloni reiaţi.

- Garrot este cel mai bine îmbrăcat! sare băiatul să spună ceva de care e sigur.

- În fine, vino să ne ajuţi la gară, propune Sans, întrucât vede prea bine că Rheu dă semne de nelinişte fiindcă se vorbeşte mult şi se pun prea multe întrebări. Vii?

- Şi eu cu ce mă aleg? Dacă nu pică nimic de mâncare…

- Încetează. Ştii ceva? îi distrage Rotherite atenţia cu un pumn (unul de fată, dar totuşi un pumn) în burtă. Pe Garrot nu l-am văzut vreodată înghiţind ceva. Mestecă întruna, dar atât.

Băiatul necunoscut a căzut înapoi în şanţ şi n-o să mai vorbească cu ei aşa curând.

- Pentru ce mă făcusei atentă la el?

- Nu i se mişcă pieptul. Uită să respire, explică Sans. Iar asta ar trebui să se întâmple des în timpul discuţiei. Să inspire, adică.

- Sau poate că a fost tenor şi ştie să se controleze, să se abţină.

Rheu se opreşte din raşchetat asfaltul de iarbă. Este complet nedumerit.

- Unde te faci tenor?

- Haideţi, haideţi… încearcă Sans să împiedice bulgărele cu cuvinte să o ia la vale. Suntem cu toţii confuzi, am să vă rog să nu mai conversăm despre lucruri atât de complicate. E limpede că nu am păstrat destule noţiuni în comun.

Se aude cum băiatul necunoscut iese târâş din şanţ. Foşneşte ce foşneşte, după care rămâne întins pe drum cu faţa în jos. Poate că nu găseşte un motiv să se scoale.

- Respiră, măi! îi strigă Rotherite.

Băiatul necunoscut tuşeşte, însă Rotherite nu poate spune cu certitudine dacă se preface. Ea se întoarce şi mai face câţiva paşi în direcţia gării, în spatele lui Sans şi Rheu, care au mai dat din iarbă la o parte.

Când ajung aproape de peron, sunt terminaţi. Lui Rheu i-a revenit ticul ridicatului din umărul drept, în aşa fel încât pare că vrea să se pună singur pe un umeraş.

Se vede Garrot ieşind din clădirea gării şi aruncând afară un braţ de fân. Pălămida însă este şi ea acolo, pe şine, şi nu atât de aplecată pe cât se gândiseră că o vor găsi.

- Unii scaieţi nu sunt nici măcar puţin pleoştiţi, spune Rheu pentru toată lumea şi ridică mai mult umărul drept.

- Eu cred că e un bluf şi că, de fapt, armurariul de-abia se mai ţine.

- Aţi venit până aici! apare Garrot printre ei, şi toţi tresar ca înţepaţi de ghimpii la care se zgâiau.

Garrot este îmbrăcat îngrozitor de gros.

- Vă împăcaţi bine şi cu el!

Vorbeşte de băiatul necunoscut, care e aşezat în genunchi lângă Rotherite şi se străduieşte să smulgă buruieni. Foarte repede îi dă sângele, şi atunci îşi scoate pantalonii şi şi-i bagă pe mâini, ca să poată să apuce şi să tragă ciulinii. Rămâne o clipă nemişcat, cât să-l întrebe pe Gar:

- Ştii cum mă cheamă?

- Îmi pare rău, nu.

Garrot îşi permite până şi să se scarpine cu mâneca sub bărbie şi pe gât.

- Hm, poate că vă mişcaţi totuşi prea mult, îşi pune el problema.

- Adică ce vrei să spui? intervine Sans.

Un copac nu mai rezistă şi se lasă pe peretele din spate al gării. Fiindcă are o coroană foarte rară, alunecă şi se rostogoleşte de-a lungul acelui perete.

- Eu nu zic să staţi locului, numai că aşa e mai mult de muncă pentru mine. Am de strâns şi mai multă verdeaţă, iar ea… ea e pe terminate. În câteva zile o să se schimbe la culoare şi n-o să mai fie bună de nimic.

- Nu mâncăm iarbă. Noi încă nu, face Rotherite pe ofensata.

- Îmi trebuie mie, replică Gar. Mă ajuţi tu, Sans? Jumuleşte uite de-acolo, apoi haide în gară.

- Înăuntru?

Lumea s-a apucat deja să doboare ciulinii înalţi, pălindu-i cu scânduri. Cam după cinci sau şase lovituri dintr-o parte, pălămida nu-şi mai revine să stea dreaptă, iar agricultorii curăţători îi pot şi scormoni la rădăcină să o slăbească de tot. Cel mai bine îi iese băiatului necunoscut, fiindcă se ajută de pantalonii din material bleu. Când şi când, Rotherite îi reaminteşte să respire.

Toţi socotesc că înainte de ziua în care pământul a început să refuze să mai înghită orice, ei n-ar fi avut nicio şansă împotriva pălămidei.

Lui Sans, Gar i-a lăsat uşa gării deschisă, ca să vină după el cu încă un braţ de fire verzi.

Sans repetă întrebarea:

- Înăuntru?

Pentru o clipă, Sans cântăreşte ideea de a se descălţa, numai că e ceva atât de idiot să-şi târşească labele murdare pe o podea mai albă decât pereţii vilei lui Mermite, mai albă chiar şi decât spaţiile din spatele tablourilor.

Nici încălţat nu-i e uşor. Aceste sandale fac mai urât decât nişte saboţi, iar gara parcă e atentă numai la el şi-şi bate joc, imitându-l: trop-trop. Îi tremură gâtul cu cap cu tot după numai câţiva paşi. Să încerce să vorbească:

- Unde las iarba?

- Vino cu ea la acvarii, te rog.

Cât a mai sperat Sans ca gălăgia să se termine aici!, dar cum să-şi închipuie că o domnişoară din tavan va ţine să precizeze că, pentru securitatea tuturor, această conversaţie o să fie înregistrată…, deşi mai mult ca sigur că fata vorbea numai tâmpenii care nu mai erau de mult valabile şi nici nu se puteau aplica; ar pune pariu că domnişoara asta educată şi cu ţinere de minte nici nu mai trăieşte.

Sans continuă cu gura închisă şi în vârful picioarelor, ca să nu mai zică nimeni nimic.

Deja se vede Garrot cu mâinile într-un acvariu.

Apoi un perete este din nou frecat pe dinafară de un pom care se rostogoleşte şi se şterge de gară, încercând parcă să se prindă de ceva. Cât timp se întâmplă asta, Sans şi Garrot rămân nemişcaţi, fâşâitul îi obligă la un soi de pauză respectuoasă.

Când Gar îşi scoate mâinile din acvariu, Sans poate să se convingă că în acele vase nu se găseşte nimic, nimic în afară de câte un mănunchi subţire de iarbă. Şi deşi ar mai fi avut să pună, Gar a păstrat cam jumătate din iarbă într-o căpiţă împinsă sub un birou.

- Este pentru mâine dimineaţă la prima oră. N-aş mai vrea să ies atunci să adun.

- Ai aici şi o cuşcă, observă Sans.

- Nu am găsit suficiente acvarii.

- Unde ai căutat?

- Oho… Cuşca de peruşi nu e cea mai grozavă soluţie, nu oferă tot atâta libertate – prin partea de sus – cât un acvariu, însă a trebuit să accept situaţia în numele tuturor.

- Te superi dacă ies acum? îl întrerupe Sans. Pentru mine, şi faţă de mine, în incinta asta este mult prea curat. Mi se face rău.

- Să mă scuzi că nu vă ajut la buruieni. Trebuie să mă menajez ca să supraveghez acvariile nonstop.

- Mda, am auzit şi că nu mănânci, îl scuză Sans, exact înainte să iasă la peron.

De-a lungul şinelor, vede că ai lui au făcut treabă bună doborând buruieni. Desigur, nu se zăreşte nimic; calea ferată se întâlneşte undeva cu cerul; urcă un deal şi ce face mai departe nu se ştie.

- Este aşa peste tot. La verdeaţa scuipată afară din pământ mă refer. Eu vin din *BIIIP*, iar acolo începuseră deja toate astea.

Nu s-a înţeles bine de unde a spus Garrot că vine, fiindcă taman atunci a piuit ceva din înaltul gării.

Ei poftim, după ce că e atât de încotoşmănit – poartă un trening negru –, Garrot îşi mai şi trage gluga pe cap…

Trântit lângă Rotherite, băiatul necunoscut se vaită că e îngrozitor de obosit. Se văicăreşte rău de tot. Cere să i se sufle în gură, pentru că nu mai poate nici măcar să tragă singur aer în piept.

Şi deşi este evident că Gar doreşte să rămână la umbră, scoate capul din clădirea gării ca să se uite la băiatul care a pretins una ca asta. Îşi răsuceşte apoi privirea către o masă dinăuntru.

- Probabil iarba din colivie s-a uscat deja, ăsta-i baiul.

Garrot se retrage, lăsându-l pe Sans să se simtă tare nelalocul lui pe peron, dedesubtul unor semafoare ce clipesc roşu în timp ce lumea se agită pentru băiatul necunoscut; s-a ivit Lème, iar el îi trage băiatului reiaţii băgaţi pe mâini, ca să îi facă vânt cu ei. După puţin timp oboseşte şi se întinde alături, având mare grijă să nu-şi odihnească mâna pe pieptul băiatului necunoscut.

Un ţârâit de lăcuste s-a sincronizat la perfecţie cu semafoarele, care tot roşu clipesc.

Cumva, Sans simte că are nevoie să se culce lângă toţi ceilalţi. Întins pe spate, ceafa i se lipeşte uimitor de bine de pământ. Nu găseşte imediat o scuză pentru sfârşeala lui; eventual se gândeşte că i s-a tras de la vizita în interiorul clădirii gării.

Se zăreşte Garrot venind din dreapta – iese în evidenţă ca un romb negru –, se apropie precum o rufă pusă la uscat dar care n-a fost agăţată bine, iar vântul o poartă în direcţia ta, direct către faţă.

Garrot a adus o lopată şi o înfige taman la picioarele lui Sans. Nu izbuteşte din prima să o împlânte, e nevoit să lovească de patru-cinci ori, iar lui Sans îi trece prin minte că Gar îl sapă. Nu se scoală fiindcă, de ce să n-o recunoască?, nici nu crede că ar mai putea. E sfârşit. Îi pare bine cât Garrot stă în locul acela, fiindcă îi ţine umbră; se întristează când Gar pleacă.

Revine după un timp rezonabil şi a adus cu el încă o cazma. Pe aceasta o fixează lângă tălpile lui Rotherite; nu insistă să privească ce a dezvăluit şorţul ei, suflat şi deranjat de aerul care din loc în loc nu are stare.

Vine la ei a treia oară, acum cu un covor; face un efort teribil să-l suie şi să-l întindă între lopeţi. Apoi se postează lângă cazmaua din stânga, acolo unde nu prea ajungea umbra covorului, dar se aflau Lème şi jumătate din băiatul necunoscut. Probabil ei sunt mulţumiţi acum că Gar poartă gluga trasă pe cap.

Păcat că leşinul încă îi domină atunci când Garrot îi anunţă că trece un tren. De fapt, Gar le-a spus de mult, dar nu au auzit ei, şi nici acum prea bine, decât un tronc-tronc crescând în spatele cortinei covorului.

Or să încerce să se scoale, fiecare în felul lui, deşi Gar nu îi zoreşte, ba dimpotrivă, le-a spus de garnitură ca fapt divers:

- Trece de un sfert de oră. Doar n-o să vă suiţi imediat. Rotherite, hai stai potolită, nu poţi aşa, tam-nesam, s-o porneşti…

Numai că ea n-ascultă. Unul din vagoane nu are doar uşi cu buton, ci şi o mică platformă cu scăriţă într-un capăt, iar Rotherite pune primul picior sus şi păşeşte mai departe spre interior, necugetat.

Gar o avertizează din nou, strigă la ea cu buzele ţuguiate, ţipă de lângă paravanul de cazmale pe care nu vrea să-l părăsească fiindcă încă mai apără destui inşi căzuţi; în plus, Rotherite a şi trecut în spatele unei vitrine, aşa ar zice, chiar una frigorifică, scria “1” pe geamul care s-a dat în lături şi a lăsat-o să pătrundă în aşa o curăţenie de speriat.

Mâna ei a lăsat pe uşă o pată dezgustătoare, jenantă, un mic mucilagiu vernil care abia aşteaptă să încerce să-l şteargă cu un şorţ sau cu o mânecă, să se şi întindă ca lumea.

- Rotherite, haide, fii înţelegătoare, nu te poţi duce departe acum, n-aş şti câtă iarbă să pun la acvariu. Fii bună şi coboară, luaţi trenul mai târziu, numai să mă pregătesc.

Dar Rotherite a văzut spatele cuiva şezând în vagon pe la jumătatea şirului de scaune, ce-i drept cam într-o rână. Îşi şterge palmele cât poate înainte să ajungă să-i pună mogâldeţei mâna pe umăr, însă acolo totul se dezumflă, era doar o haină goală, nu o persoană. Şi doar îi intrase bine în cap că singurul loc unde multe haine şi cineva stau laolaltă este trupul lui Garrot, de ce şi-o fi făcut iluzii? Auzi-l, iarăşi strigă la ea, o previne să se dea jos fiindcă n-o să aibă spor să se îndepărteze de una singură, de nebună.

Iese din compartiment, dă să coboare, uite că Gar deja alerga pe lângă vagonul ei. Mai era un pic şi se termina peronul, gara, noroc că trenul trecea atât de lin, altminteri ce-ar fi vrut ea să facă el, să se precipite cu iarba şi cu acvariul la subsuoară în urmărirea ei?

- Bine – Garrot îi întinde mâna să o ajute, lui nu-i e greaţă că îi umple treningul cu terci, ca un rahat de ploşniţă teribil de deranjată la stomac -, mergeţi puţin acasă, ca să nu staţi pe-aici şi să fiţi tentaţi. Am înţeles că vă doriţi să plecaţi, să încercaţi în altă parte, dar eu trebuie să fac pregătirile pentru aşa ceva.

Promisiunea lui Garrot a fost pentru ei ca o scăpărătoare de picioare, căci au făcut drumul de întoarcere incomparabil mai iute, şi asta pe întuneric, unul care a trosnit şi a sâsâit neîncetat. Nu or să discute despre asta, despre intervalul fără precauţii, şi aşa au cam început să se gândească numai la furnici şi la cu ce or să se ocupe ele după ce vor fi date afară din pământ.

Noaptea ar fi încă o ocazie pentru Mermite să se întoarcă, ea întotdeauna s-a mişcat mai dezinvolt atunci.

În harababura revenirii în sat, Sans îşi aminteşte că fiecare şi-a reluat aproximativ poziţia cu care era obişnuit. Din colţul lui, în casă, Sans comite încă o imprudenţă, nu priveşte în jos, ci drept la geamuri, aşteptând răsăritul, să se vadă din nou pomii.

Se pare că zorile întârzie, întârzie îngrozitor; după socoteala lui Sans, acum pe fereastră ar trebui să se vadă ceva, ipoteza unui contur, dar nimic, iar Sans se apucă să se frece la ochi ca să nu stea complet degeaba.

Nu se mai face odată lumină ca să se dea startul; în fine, într-un târziu pentru Sans a devenit clar că tot frunzişul s-a înghesuit la geamuri, coroanele pomilor au ajuns atât de jos, şi de-asta dimineaţă a venit atât de greu înăuntru.

Sans iese în tindă întrebându-se dacă Gar o fi gata cu acvariile şi trenul încă mai rulează la gară, ori mai degrabă râme peste tot, dar nu, printre coroanele pomilor scufundaţi în curte este curat, se vede mâna lui Rheu la gard printre stâlpişori, ţinându-se cu greu şi bătând darabana ca să i se afle prezenţa, apoi la stradă se mai vede capul băiatului necunoscut care se ajută cu nasul să stea la suprafaţă şi se uită pe sub sprâncene la Lème, la capul lui Lème păzind smochinul afundat trei sferturi, chiar nu mai e niciun pericol să se răstoarne într-o parte, acum s-a prins în pământ foarte bine.

Lui Sans îi trece prin minte că Gar nu are acum nicio problemă, ce băiat dichisit!, nu are cum să se scufunde îmbrăcat cu atâtea haine, ce băftos să poată purta atâta timp un trening iradiat.